

Vanhusneuvosto 2021–2025

Muistio

1/2022

Lahden vanhusneuvosto

Aika: 18.1.2022 klo 10.00 – 12.38

Paikka: Teams-etäkokous

Läsnä:

Inga-Maija Hyppölä	puheenjohtaja
Iida Hovi	varapuheenjohtaja
Minna Heikkinen	jäsen
Vesa Halme	jäsen
Kari Känkänen	jäsen
Seppo Häyrinen	jäsen, Lahden eläkkeensaajat ry, poistui klo 11.42/7 §
Pentti Vilmi	jäsen, Nastolan eläkkeensaajat ry
Leena Sorvali	jäsen, Lahden kansalliset seniorit ry
Kaija Koljonen	jäsen, Eläkeliiton Lahden yhdistys
Vuokko Kautto	jäsen, Lahden eläkeläiset ry
Kari Kempas	jäsen, Päijät-Hämeen muistiyhdistys ry
Marja Mikola	ehkäisevän mielenterveys- ja päihdetyön koordinaattori
Marja Loippo	sihteeri

Asiantuntijat:

Virpi Veijanen	toiminnanjohtaja, Päijät-Hämeen muistiyhdistyksen esittely klo 10.00 – 10.43/4 §
----------------	---

1 § Kokouksen avaus

Puheenjohtaja avasi kokouksen ja toivotti kaikki tervetulleiksi vanhusneuvoston etäkokoukseen.

2 § Läsnäolijoiden toteaminen

Vanhusneuvosto 2021–2025

Todettiin läsnäolijat. Kaikki vanhusneuvoston jäsenet olivat paikalla.

3 § Edellisen kokouksen muistion hyväksyminen

Hyväksyttiin edellisen kokouksen 13.12.2021 muistio.

4 § Päijät-Hämeen muistiyhdistyksen esittely

Toiminnanjohtaja Virpi Veijanen kertoi muistiyhdistyksen toiminnasta. Esitys on muistion liitteenä.

Arviolta 193 000 ihmistä sairastaa muistisairautta Suomessa. Muistisairauteen sairastuu noin 14 500 henkilöä vuosittain, ja tulevaisuudessa muistisairaiden määrä kasvaa Suomessa entisestään väestön ikääntyessä. Yleisin muistisairaus on Alzheimerin tauti. Keskimääräiset muistisairaahan hoidon kustannukset ovat noin 30 000 euroa vuodessa.

Muistiliitto on muistisairaiden ihmisten ja heidän läheistensä oma järjestö. Se on 43 jäsenyhdistyksensä valtakunnallinen kattojärjestö. Muistiyhdistyksillä on yhteensä noin 14 500 jäsentä. Yhdistykset toimivat osa vapaaehtois pohjalta, osalla on palkattuja työntekijöitä ja esimerkiksi palvelutuotantoa (esim. päivätoimintaa, kotipalvelut tms). Muistiliiton tavoitteena on muistiystävällinen yhteiskunta, jossa palveluiden saatavuus on taattu.

Päijät-Hämeen Muistiyhdistys ry:ssä on jäseniä n. 570. Toimialueena on Lahti, Orimattila, Heinola, Hollola, Kärkölä, Iitti, Pukkila, Myrskylä, Sysmä, Hartola, Asikkala ja Padasjoki. Toimipiste sijaitsee Lahdessa osoitteessa Hämeenkatu 5 A 5. Yhdistyksessä on viisi palkattua työntekijää. Toimintaa tuetaan Veikkausvarojen tuotoilla. Palvelutuotantona toteutetaan PHHYKY:lle avomuotoisia sopeutumisvalmennuskursseja (2 kpl yli 68-vuotiaille, 1 kpl alla 68-vuotiaille)

Muistiluotsit ovat Muistiliiton jäsenyhdistysten ylläpitämiä maakunnallisia asiantuntija- ja tukikeskuksia. Muistiluotsit tarjoavat apua ja tukea muistisairaille ja heidän läheisilleen. Muistiluotsit muodostavat koko maan kattavan verkoston toimien 18 maakunnassa. Asiakastyötä ovat neuvonta, vertaisryhmät, harrasteryhmät, tapahtumat, Muistikahvilat ja Muistineuvonta infopisteillä sekä

Vanhusneuvosto 2021–2025

valtakunnalliseen Muistineuvo-puhelinpalveluun osallistuminen. Toimintaan kuuluu myös vapaaehtoistyö sekä vapaaehtoisten kouluttaminen sekä vaikuttaminen ja verkottuminen.

Korona on vaikuttanut toimintaan. Kasvokkainen kohtaaminen on tärkeää. Korona-aikana on ollut erilaista digitoimintaa, mm. ohjausta.

Muistisairaahan hoitopolun kipukohtia ovat muun muassa muistisairauksiin liittyvät ennakkoluulot, varhaisen vaiheen diagnosointiin liittyvät haasteet ja se, että muistisairauksiin perehtyneitä ammattilaisia ei ole riittävästi.

Muistisairauksien ennaltaehkäisy ja hoito ehkäisevät yhteiskunnan kuluja. Varhainen diagnoosi on tärkeää.

[Etusivu - Päijät-Hämeen Muistiyhdistys \(ph-muistiyhdistys.fi\)](https://ph-muistiyhdistys.fi)

Keskustelu:

- Virpi Veijaselta kysyttiin, onko olemassa kotidiagnoosi-testiä. Matalan kynnyksen muistitestiä ei ole. Jos epäilee muistisairautta, omalta terveysasemalta voi pyytää hoitajalta ajan alkuselvittelyyn.

- Kuka tahansa voi varautua jo etukäteen tekemällä edunvalvontavaltuutuksen. Pankkiin voi tehdä valtakirjan ja puhelimeen suoramarkkinointikiellon.

5 § Sidosryhmäkuulumiset

Puheenjohtaja Inga-Maija Hyppölä toi esiin, että Päijät-Hämeen hyvinvointikuntayhtymään ei ole vielä perustettu vanhusneuvostoa.

Vanhusneuvoston jäsen Kari Kempas lupasi pitää vanhusneuvoston ajan tasalla LAB-ammattikorkeakoulun KOHOTE – kotihoitopalveluihin teknologiaa ja digitalisaatiota -hankkeen

Vanhusneuvosto 2021–2025

tuloksista.

6 § Voi Hyvin Hämeessä-seminaarin 16.2.2021 ennakkokyselyn täyttäminen

Kysely oli lähetetty kaikille vanhusneuvoston jäsenille etukäteen sähköpostitse mietittäväksi ja tutustuttavaksi. Marja Mikola oli täydentänyt kyselyyn jo joitakin tietoja keskustelun pohjaksi. Vanhusneuvosto kävi asiasta keskustelun ja täytti kyselyn kokouksessa. Tiina Häyriseltä pyydettiin kokouksen jälkeen täydentäviä tietoja. Täytetty kysely on muistion liitteenä.

Tuotiin esiin, että Ikäihmisten seminaari 16.2.2022 Hämeenlinnan Raatihuoneella saattaa koronatilanteen vuoksi peruuntua.

7 § Vanhusneuvoston toimintasuunnitelman laadinta

Mietittiin mm. mitkä asiat ovat tärkeitä tällä kaudella, millaisiin asioihin annetaan lausuntoja ja mistä tehdään aloitteita.

Keskustelu:

- Ikäystävällinen Lahti -teeman edistäminen
- Ikäihmisten toimintaviikko -kalenterin edistäminen, josta löytyisi kootusti tietoa ikäihmisille suunnatuista tapahtumista
- Vihkonen, jossa olisi kootusti tietoa vanhuksille tarpeellisista palveluista
- Tuotiin esiin, että vielä ei ole tietoa miten vastuut tulevaisuudessa jakautuvat aluehallinnon myötä
- Vanhuspalvelutarpeen kartoittamisesta on tehty aloite, mutta se ei ole toteutunut
- Vanhusneuvoston toiminnasta olisi saatava jollakin tavalla tietoa eteenpäin. Painettu esite on olemassa, Marja Mikola lupasi tuoda esitteen seuraavaan kokoukseen.
- Vanhusneuvoston olisi tärkeää saada tietoa päätöksentekoon tulevista asioista tarpeeksi varhain jo valmisteluvaiheessa. Löytyisikö tähän polkua?
- Uusi esitys vanhusneuvoston edustajan osallistumisoikeudesta valtuuston kokouksiin esim. valtuustoryhmien puheenjohtajille
- Omilta viiteryhmittä voisi pyytää päästä kertomaan vanhusneuvostosta

Vanhusneuvosto 2021–2025

- Tutustumismatkat ovat hyödyllisiä. Esim. matka johonkin ikäystävälliseen kaupunkiin.
- Kannanotto PHHYKYn vanhusneuvostoon
- Vanhustenviikon ja juhlan järjestäminen
- Yhteistyön tiivistäminen järjestöjen kanssa
- Ikäihmisten messut Lahdessa, jossa eri toimijat voisivat kertoa toiminnastaan
- Kaupunki on joskus järjestänyt järjestöille virkistyspäiviä Vierumäellä
- Pidetään yksi avoin vanhusneuvoston kokous vuodessa
- Kannanotto pankkipalvelujen saatavuuden ja asioinnin helpottamiseksi
- Lahden Palvelutorin toimintaan tutustuminen
- Lahden kaupunki voisi tarjota tiloja järjestöjen käyttöön

Toimintasuunnitelmaan päätettiin lisätä, että vanhusneuvosto pitää yhden avoimen kokouksen vuodessa.

Päätettiin myös, että vierailijoiksi kevätkauden kokouksiin kutsutaan

- Corinne Soini, PHHYKY, Ikääntyneiden palvelut ja kuntoutus
- Päivi Vihma, Wellamo-opisto
- Johanna Kalliomaa, kirjasto

Toiveena olisi saada aluevaltuuston ja aluehallituksen puheenjohtajat vierailijoiksi, kunhan valinnat on tehty.

8 § Muut asiat

- **Sosiaali- ja terveysministeriön kysely vanhusneuvostoille iäkkäiden toimintakyvyn edistämisestä**
Kysely oli lähetetty kaikille vanhusneuvoston jäsenille etukäteen sähköpostitse mietittäväksi ja tutustuttavaksi. Kysymyksillä kartoitetaan keinoja edistää iäkkäiden toimintakykyä, joka on olennaista päivittäisessä elämässä toimimisen kannalta.

Vanhusneuvosto 2021–2025

Vastauksia tullaan käyttämään poikkihallinnollisen Ikäohjelman suuntaamisessa ja iäkkäiden laatusuosituksen valmistelussa. Ikäohjelma tähtää siihen, että yhteiskunnassa varaudutaan väestön vanhenemiseen sosiaalisesti ja taloudellisesti kestäväällä tavalla.

Vanhusneuvosto ehti täyttää kokouksessa kyselystä osion ”Liikunta”. Sovittiin, että vanhusneuvoston jäsenet täyttävät kyselyn ja lähettävät vastaukset Marja Mikolalle maanantaihin 24.1. klo 12 mennessä. Marja tekee vastauksista yhteenvedon. Yhteenvedo liitetään muistion liitteeksi.

- Marja Mikola toivoi, että hänen puhelinnumerosa tallennettaisiin puhelimiin. Näin helpotettaisiin yhteydenpitoa, muun muassa näkisi kuka soittaja on. Marjan numero on 044 482 6378. Marja esitti myös toivomuksen, että sähköpostikyselyihin vastattaisiin ”Vastaa kaikille” -toiminnolla.

9 § Kokouksen päättäminen

Kokous päättyi klo 12.38.

Muistion vakuudeksi:

Marja Loippo
sihteeri